

Hétfői Friss Ujság

Felelős szerkesztő:
Dr. GARA ERNŐ

(független politikai hetilap)

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Str. Mihai Viteazul (Rákóczi-u. 16.)

Ma fiz esztendeje

Különös, különös
[nyárárszaka volt
Kigyuladt öreg
[méhesünk ...]

hogyan valaki kimondotta; mindent meggondolt, jól megfontolt mindent és megtörtént a rettenetes nász, megfogant a minden poklok legszörnyűségesebb szörnyetege: a háboru. És ez a szörnyeteg tíz esztendő óta egyre félelmetesebbé izmosodik — nem lehet elpusztítani. Nem tudták elpusztítani négy esztendő korában a feleszmélt milliók forradalmi, nem sikerült azóta sem láncbavarni a különböző békeszerződésekkel ezt a Rémet, amely négy esztendő korában húszmillió ember vérében serdült fel, azóta kinnal, gonddal, gyásszal, soha véget nem érő boldogtalansággal táplálkozik.

Nem, erre a napra nem szabad ráemlékezni. Ahogy a regőcök és guzlicárok mesélték a régi háborukat, úgy kellene énekelni róla szünet szüneten, de nem az ostoba guzlicárok és kerge regőcök dicsőítő hangján, hanem a férfi fájdalmas és fuldokló gé-jén, az asszony elcsukló altján, a gyermek sirdogáló szopránján — — — sirni, ordítani, bömbölni kellene hogy erre az észbontó zeneborára elmeneküljön tőlünk a szörnyeteg, amely ezerkilencszáztizennégy óta vérrel, gennyel és könnyel táplálkozik. — Elmeneküljön és soha többé vissza ne merészkedjen! ...

Beszűntetik a vasuti szabadjegyeket.

A kedvezményes jegyek is megszűnnek. A vasuti díjszabást 250 százalékkal emelik.

Bukarest, julius 27. Kereskedelemügyi kormány tervbe vette f. hó szeptember elsejétől kezdődőleg az összes vasuti kedvezményes és szabadjegyek bevonását és a vasuti díjszabásnak 250 százalékkal való felemelését. Ezzel az akcióval a kormány a vasutak esetleges bérbeadását készíti elő.

Francia-jugoszláv defenzív szerződés készül

Budapest, jul. 27. Belgrádi távirat szerint Herriot javaslatára tárgyalások folynak Franciaország és Jugoszlávia között egy defensív szövetség megkötésére. A szerződés aláírása ősszel, a jugoszláv királyi pár látogatása alkalmával fog megtörténni.

Csehszlovákia részesedése a magyar kölcsönben

Budapest, julius 27. Budapesti távirat szerint befejezés előtt állanak azok a tárgyalások, amelyek Csehszlovákiának a magyar szanálási kölcsönben való részesedésére vonatkoznak. A szerződés aláírása legközelebb megtörténik és a jegyzés Prágában augusztus 10-én, vagy 11-én fog megkezdődni.

Sok ezer áldozata van a kínai árvíznek

Tiecsin, julius 27. Az árvíz, amely napok óta pusztítja Kelet-Kínát, Tiencsinben is katasztrófálissá vált. A szerencsétlenséget a kínai hatóságok csak fokozták azzal, hogy nem engedték átvágni az északi és déli gátakat és így az egész víztömeg a városra zuadt. A szerencsétlenség nagyságáról még nincsenek pontos jelentések, de ezekre teszik az áldozatok számát.

Japán elismeri Szovjetoroszországot

Tokio, julius 27. A kabinet új politikát kezdett Szovjetoroszországgal szemben. A kormány hajlandó elismerni Szovjetoroszországot.

„József apánk“ vacsorája

„A fenséges ur együtt szenved és nélkülöz vitéz katonáival“. — Hogyan élt a főherceg és törzskara a véres Isonzó-front-mögött? A nagy háboru kis emléke.

Emlékezés a nagy háborúról ...

A háborut „népszerűsítő“ sajtó nap-nap után színes kronikában, jóízű adomákban és lelkesítő tudósításokban hízelt körül József főherceget, akit katonái a rajongásig szerették egymást.

rettek és egymásközt csak „József apáknak“ hívták. A fenséges hadvezér — a tudósítások szerint — együtt fázt, éhezett, szenvedett és harcolt vitéz magyar bakáival és kölcsönösen nagyon szerették egymást.

Jódarabig én is ott vitézkedtem a borzalmas Isonzó-fronton és bizony tanuja voltam annak a rettenetes jelenetnek, amikor József apánk hátulról, gépfegyverrel lövött a pokol elől menekülő fiaiba, hogy némi kis vitézségre serkentse őket. Megállapítom továbbá, hogy a kavernákban és lövészárkokban egyszer sem hallottam, hogy a lenseges hóhért „József apáknak“ nevezték volna egymásközt a bakák, sőt, amikor 1916 karácsonyán is „dörögteműzél“ és málekenyeret kaptak, rajongásuknak sürü és nem épen finom káromkodásokkal adtak kifejezést.

Hogy pedig a főherceg mennyire éhezett és szenvedett velünk együtt, erre vonatkozólag nagyszerű dokumentumot találtam e napokban, amikor régi írásaim között lapozgattam. A ládám mélyéről előkerült egy menükártya, amelyet 1916 karácsonyán evett végig Jóska apánk a fronton. Akik elolvassák, okvetlenül sajnálni fogják a szegény éhező és szenvedő felséges urat. Ime a hadiétlap.

Weihnachten im Felde. 1916.

Speisenfolge.

Blumenkohl nach Isonzo-Art
Weinsuppe
Geb. Sfoje mit Kartoffeln
Pökelzunge mit jung. grün.
Fisolen
Schwedischer Punsch
Brathuhu mit Salat und eing.
Fruchten
Pischinger Torte
Kandierte Früchte
Caffé — Liqueur

Ehez a menühöz nem kell kommentár. Beszél ez magától is a háboru tizedik évfordulóján...

Budapesti

sport kocsik

érkeztek a

KORONA BAZÁRBA

**Szövetek—eponge
Grenadinok—epamin**

a legdusabb választékban
Fratii Friedmann Testvérek
á r u h á z á b a n

Ady ünnepség — lépényevéssel

Kultura és Füzértánc. — Ez fogja a magas dót kívágni. A méltóságos ur nadrágja. Ady tanfelügyelő ur dadog. — Egy ki nem küldött tudósító feljegyzései.

A kiküldött színes és szín-telen riporterek már sorra beezámoltak a zilahi és érmindszenti élményeikről. Ezeket a sorokat Kolozsvárról kaptuk olyan valakitől, akit nem küldött ki senki, de akit hívott az Ady iránti rajongása, aki látni akarta azt a miliót, ahol a költő az első gyermek-álmokat álmodta.

Meg kell mondanom, hogy az egész ünnepelés Adyhoz méltatlan, kisszerű és stilszerűtlen volt. Kultura füzértáncal, tűzoltó mulatság kifli-versennyel. Ady tanfelügyelő ur rátrónolt a fivére presztízisére.

Borzasztó hely Zilah. Áporodott atmoszférájú vidéki város. Innen nem hozhatott semmit Ady Endre. Egy követ nagysága azt mondja nekem a kollegium udvarán:

— Én ki nem állhatom az Ady-verseket.

Egy intellektuel házaspárhoz vagyok elszállásolva. Az én hálószobámban van a könyvtár is. Kinyitóm és Ady-kötelet keresek. Nincs egy Ady verses-könyv sem a könyvtárban. Ellenben Szomaháznak minden műve megvan. Kivettem és elolvastam a „Férjhezmenés problémája” című műremekét. Az éjjeli szekrényemen ott hevert a „Szilágyság” című helyi lap legújabb száma. Azt hittem, ez Adyról fog írni sok kedves és színes reminiscenciát. Valóban elparentálták valakit, — de nem Adyt. Azt írta a „Szilágyság” hogy X ur már majdnem elérte azt a legnagyobb földi boldogságot, hogy belső munkatársa lehetett volna a lapnak, — mikor a könyörtelen halál elragadta.

Ebben a városban volt fiatal Ady Endre. Ma is anynyi közül van hozzá, mint akkor lehetett.

Hogy hazudnak, amikor ünneplik. Milyen undorító ez az egész füzértánc.

A mátiné előtt egy kis cselédképű kisasszonyt mutogattak és azzal dicsekedtek, hogy az fogja kívágni az utolsó számban a magas dót. Látszott, hogy erre büszkébbek, mint Góg és Magóg fiára. Az utolsó szám ének-részlet volt a Pokol kapuja című operettből. Helyi szerző műve. Vagy huszan álltak ki a Pokol kapujába. Ott volt a kis cselédképű is és hihetetlen erőlködéssel valóban kívágot valamit magasat.

Ady Lajos tanfelügyelő ur is beszélt. Betanult, tanáros körmondatokat szavalt ki magából. Egyszer kihagyott egy szót, újra kezdte és visszament a szóért. A végén jöttek a zilahiak és végigjárták a szereplőket és azt mondták, hogy „gratulálok”.

— Önnek külön gratulálok méltóságos uram. Ön volt a szereplők közül az egyetlen, akinek végig be volt gombolva a nadrágja.

Gondolom, hogy a zilahiak közül ez az ember volt az egyetlen igaz tisztelője és értékelője Adynak.

Különbön hallottam Ady tanfelügyelő urat privátim is beszélgetni. Ezt a befejezést használta:

— „Paff maradtam”

Érmindszenten több volt a hangulat. Kis női csukák hempergtek az Ady Lőrincz kenderében. Fehér Desső, akitől Ady Endre a legenda szerint a dísznő fejű Nagyurat mintázta, ott is aludt a kenderben.

Falusi kis gazdász és nyugalmas őrnagyok másképp néztek az Ady-házba. Egy követ gazda külsejű tőszelosen harsogott. Azt hittem, hogy Adyról beszél. Szó sem volt róla.

Miért hiusult meg az SzSE--Olimpia fuzió?

Már hetek óta forrongás észlelhető Salmar egyre intenzívebben izmosodó sportjának belételeiben. Kulisszatitkokról beszélgettek, suttogtak és a sport berkeiben szenzációként tárgyalták, hogy az Sz. S. E. fuzionálni fog az Olimpiával. A fuzionnak pikantériájaként emlegették, hogy ennek különösebb következménye a football-csapat tagjainak kiválasztása lesz. A Sz. S. E. — magától értehetőleg ragaszkodik az ő régi és kipróbált csapatához, míg az ambiciózus Olimpia szintén szeretné valamiként a magosítást biztosítani az elsőosztályú csapatban.

A múlt hét vasárnapján kellett volna kimondani a

Azt harsogta, hogy neki minden testrésze jó, — csak a lépe rossz.

Az öreg Ady-pár kedves volt. Ők sem tudják, hogy kit ünnepeltek Érmindszenten. De őket szeretni kell, mert közülük volt hozzá. Nem sok. Volt, akinek náluknál is sokkal, de sokkal több közülük volt Ady emlékéhez. Azért ők is megérdemlik ezt a kis majálist. Örülnek is és boldogok nagyon. Adyné megkérdi:

— Ugye, elvinnél még ma is, Lőrincz?

— El — feleli az öreg — ha tudnálak.

Ugy néz ki, mintha 50 éves volna, pedig tul van a hetvenen. A fia 40 éves korában összeroppant öreg ember volt. Bizonyos, hogy az örököltnagy életerejét a verseiben osztogatta szét...

Nem megyek többé Ady-ünnepélyre. Most sem hívtak, de ne is hívnak. Adyt nem ünnepelni, — hanem olvasni kell.

Zilahon szépeket szavaltak az emberek és a könyvtárakban Szomaházy István terpeszkedik.

Nem járok több kultur-füzértáncot. Dr. Profán.

anyósávicnek a részleteiről a következőkben számol be egy budapesti tudósítás:

Csepelen, a Thököly-ut 36. számú házban lakott Mestyan Ferenc fővárosi utcaseprő feleségével és anyósával, özv. Mórity Jánosnéval. Az anyós 74 éves volt és már alig tudott a lábán állni. Állandóan bottal bicegett a ház körül. Mestyan János nem szívelte az anyósát, gyakran civakodott vele. Sokszor panaszkodott is az öreg asszonyra és fenyegette őt. Szombaton megjelent a csepeli rendőrkapitányságon Mestyan szomszédja, Fazekas István gyári munkás és elmondotta, hogy

egy este hirtelen eltűnt az öreg asszony Mestyanék lakásáról

és ezt nagyon gyanusnak tartja, mert Mestyan többször emlegette, hogy az öreg asszonyt elteszi láb alól. A csepeli detektívek keresték Mestyan és Budapesten megtalálták. Kivitték őt Csepelre, ahol első kihallgatásakor azt mondotta, hogy öreg, beteg anyósát Buda-pestre hozta, egy budai kórházba. A kórház nevét nem tudta megmondani. Későbbi kihallgatásakor Mestyan beismerte, hogy anyósával állandóan civakodott, nagyon terhére volt a tehetetlen agg asszony és ezért megölte őt.

Előbb azt mondta, hogy a ferencvárosi pályaudvar mögött fojtotta meg s ott betakarta lim-lommal. Mestyan kivitték a pályaudvar mögé, de ott nem találtak semmiféle hülét. Csak hosszabb huza-vona után tett részletes beismerő vallomást Mestyan.

Még ez év áprilisában — valotta — meg akartam szabadulni beteg anyósomtól. Behoztam őt Pestre. A Rökusban nem vették fel. Elvittem őt a Röck Szilárd-utca és a tehetetlen asszonyt leüllettem a járdára. Később értesültünk, hogy egy rendőrszázállította őt a Telepi-utcai kórházba. Három hét előtt értesített a kórház, hogy vigyem haza az anyósomat. Dühös voltam és elhatároztam, hogy végleg elintézem az öregasszonyt. 18-án este azt mondtam, hogy beviszem az anyját Budára egy kórházba. Tíz órakor este érkezünk a vasút végállomására. Ott egy vendéglobban mindketten megvacsoráztunk. Vacsora után elindultunk gyalog. A vasuti összekötő hidhoz értünk. A Dunaparton leüllettem anyósomat. Fölmentem a hidra és megnéztem, járnak-e a hidon. Azután lementem az öreg asszonyért.

A hid közepén elvettem az öreg asszony botját. Hirtelen megragadtam a torkát, megszorítottam, nehogy sikítson, átkaptam a másik kezemmel a derekát és a korláton át bedobtam őt a Dunába.

Meg fog lépődni

ha próbavásárlást tesz a Cooperativában.

Mindenki védi az árvaszék sikkasztóját

Nem is tankóczy Bélát védik, hanem a — becsületet.
Hogy áll a Tankóczy ügy, amelyről egész héten nem hallunk semmit?
A város vizsgálati anyagát felülvizsgálja a vizsgálóbíró.

Annak ellenére, hogy a nap-sajtó jobb ügyhöz méltó értetlenn buzgalommal tompította, a végén már csaknem magánjogi keresetle degradálta a Tankóczy ügyet, a nagyméretű sikkasztás az elmúlt héten mégis az érdeklődés központjában maradt és amit a sajtóból nem lehetett megtudni — közszájon forogtak a szenzációs bűnügy részletei.

Kit terhel a felelősség?

Az első pillanában az lett a leglényegesebb kérdés, hogy károsodhatnak-e az ár-vák, vagy terhel-e valakit vagyonjogi felelősség azért, hogy egy magáról megfellekezett tisztviselő az ár-vák pénzét éveken keresztül dézsmálhatta, anélkül, hogy a bűnét felfedezték volna. Rámattunk arra, hogy a fenálló törvények értelmében a vagyonjogi felelősség a városi tanácsot kötelezi, mert elmulasztotta az ellenőrzést és ezzel lehetővé tette a sorozatos bűncselekményeket. Ezzel az állítással szemben a „Szamos” a városi adminisztráció védelmébe arra az álláspontra helyezkedett, hogy azt semmiféle felelősség nem terheli, mert az ellenőrzés a járásbíró feladata lett volna. Ezt a felelősség áthárítást néhány nap múlva a nap-sajtó is redukálta de akkor már hozzáfűzte a kérdéshez azt is, hogy a felelősség kérdése eliminálódott, mert Tankóczy nem mint közhivatalnok járt el az árveréseknél, hanem magán megbízásokat teljesített.

Magán megbízások, vagy hivatalos funkció?

A vizsgálóbírósnágnál összegyűlt nyomozati adatokból megállapítható, hogy ez a beállítás nem felel meg a valóságnak. Egyhány privát jellegű megbízáson kívül az esetek legnagyobb részénél

Tankóczy Béla közgyámi minőségében hivatalból foglaltatott az árveréseket,

sőt az is kiderült, hogy az árverések a legtöbb esetben az ár-vák érdekei ellen történtek csak azért, mert a közgyám könnyen kezelhető készpénzhez akart jutni.

A Tóth örökösök ügye, amely a közgyám sorozatos visszaéléseit kipattantotta színén nem volt privát megbízás és Dr. Bacsinszky ungvári polgármester az első feljelentésével ellentétben később csak azért módosította az eredeti állítását, mert így az elsikkasztott pénz egy részéhez hozzájutott.

Egy újjajta kényszerregezés

Alkalmunk volt beszélni Dr. Bacsinszky polgármesterrel, aki az ügyre vonatkozólag a következőket mondotta.

— Nagyon örvendek, hogy így kimáztam ebből az ügyből. Harminc százalékot elengedtem, az összeg hetven százalékát megkaptam. Adtam én olyan nyilatkozatot, amelyet kértek, hogy legalább a nyelét megmentssem a vesszett fejszén. A felelősséget illetőleg én mint polgármester állítom, hogy az a várost terheli. Nem akartam a dolgot előre állítani, évekig perreskedni, örvendek hogy így megszűntem ezt a kellemetlen ügyet.

A könyörületos vizsgálat

Annak idején, amikor Tankóczy Béla az ügyészségen jelentkezett egy listát vitt magával, amelyet felolvastott dr. Nestor vezetőügyész előtt. A listán fel voltak sorolva azok az elsikkasztott tételek, amelyeket emlékezte szerint összeállított.

Az első felsorolásnál több mint kétszáz ezer lej volt a lejt vallott be

Tankóczy Béla, akinek a következő napon a vizsgálóbíró előtt tett vallomásaiból újabb tételek kerültek kerültek felszínre úgy, hogy az összeg félmillió lej körül járt.

Ezzel a vallomással szemben a városházán megjelent vizsgálat — amely tulajdonképpen még a mai napig sincs befejezve — azt igyekezett bizonyítani, hogy a közgyám sikkasztásai még a százezer lejt sem érik el és hogy ez az összeg sem hivatalos pénz volt, hanem magánmegbízások folytán jutott Tankóczy Béla kezéhez. Hogy ez mennyire elferdített tényállás, mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy Tankóczy magán vagyona többre rug százezer leunál, az pedig egészen valószínűtlen, hogy valaki, aki a sikkasztásait fedezni tudja, feljelentse magát az ügyészségnél. De ennél a lélektani motivumnál sokkal nagyobb jelentőségű tárgybizonyítékok vannak arra vonatkozólag, hogy sok százezer lejről van szó...

A városházi vizsgálat még nem ért véget, ami azt bizonyítja, hogy a könyvek nem könnyen áttekinthetők. Tudomásunk szerint a városi vizsgálat befejezése után

a vizsgálóbírósnak új bírói vizsgálatot fog elrendelni annak a megállapítására, hogy hogyan történhetett a sikkasztások és milyen nagy az elsikkasztott összeg?

Tankóczyt nem lehet kihallgatni

Tankóczy Béla, aki az első napokban viszonylagosan nyugodtan viselkedett, az utóbbi napokban annyira exaltált viselkedést tanúsít, hogy lehetetlen kihallgatni.

Ha a vizsgálóbíró elé vezetik, síró görcsöket kap.

ugy, hogy kénytelenek a céljába visszavezetni. Az elmúlt hét folyamán meglátogatta Cantuniaru vármegyei prefektus, aki megkérdezte tőle, hogyan volt lelke az ár-vák pénzéből pezsgőzni? Tankóczy Béla a prefektus

előtt is sirva fakadt...

Tankóczy szomszédja

A véletlen nagy rendező. Ugy hozta a véletlen, hogy a Tankóczy Bélával szomszédos cellában egy közönséges tolvaj ül. Ez a közönséges tolvaj — 60 éves öreg ember azért lopott, mert az unokáját kellett volna megoperáltatni és nem volt pénze. Az öreg tolvaj veje a háboruban esett el, a lánya két gyermekével a nyakán maradt. Beleg lett az egyik unoka, az orvos azt mondta meg kellene operálni. Pénz nem volt, az operáció sürgős lett volna — lopott az öreg. Kapott érte nyolc hónapot. — — — És Tankóczyt védik hivatalosan és nem hivatalosan, előszóval és sajtóban egyaránt...

A medve és a polgármester.

— Máramarosi mackó a sighthi cirkusban. — A polgármestert a póznára kergette.

Nemrégiben Sigheten jártam és ott hallottam az alábbi józsi és nagyon mulatságos históriát:

A Satmarén is ismeretes „Cirkus Zoologic” néhány napig Sigheten tanyázott és a nép egyszerű, de éhes gyermekei tülekedve tolongták körül a pénztári minden esle. A város előkelőségei azonban nem marakodtak jegyekért együtt a köznéppel, mert hiszen nekik — szabadjegyük van ide is. Dr. Ciple Pál polgármester és társasága is uri kényelemmel sétált be a részükre lentartott páholyba és nagy élvezettel figyelték a felvonuló állatokat. Volt ott fehér bivaly, kék róka, vörös majom, zöld disznó — és egy kedélyes, dörmögő medve (de genere Mormogó Demeter ex Máramaros). A szép szelidre pofozott mackó békésen végzte a bemagolt produkciókat, de egyszerre csak észrevette a nézők között a két méter magas polgármestert. A medve szemében bőszt villanásgyulladt és fejét leszegve, dühös morgással rohant egyenesen a primárt páholy felé.

A cirkusz közönsége az ijedségtől dermedten nézte a megvadult medve támadását, a páholyban ülő nők rémülten sikoltoztak — csak a polgármester nem vesztette el lélekjelenlétét és egy pillanat alatt felkuszott a páholyból kinyúló póznán. A medvét persze a cirkusz személyzete nyomban megfékezte és a magához tartott közönség viharosan megtapsolta a fürge primár bravurját.

A beavatottak szerint a medve délelőtt fentjárt a polgármesteri hivatalban és a híres Mackó bácsitól való származására hivatkozva, mint ősrégi máramarosi család tagja kérte az állampolgársági listába való felvételét. A polgármester állatlag elutasította a kérést és a medve bőszt dörmögve távozott. Kihallgatásakor azt vallotta, hogy amikor este meglátta páholyában a primárt, nem bírta türtőztetni haragját és elégtételt akart venni a rajta esett sérelem miatt. Egyéb baj nem történt.

(c. p.)

Satmaron is gyűjtenek Schön Bernát családjának.

A gyilkos csendőrt Clujra szállították.

Schön Bernát tragikus halála érthető szánalmat kellett országsszerte. Annál nagyobb a megdöbbenés, mert mindenki, aki gondolkodni tud, aki érezni képes, látja: itt nemcsak egy szegény talmudista haláláról van szó, itt nemcsak egy szegény család borult gyászba — az emberi lélek tragédiája a nagykárolyi gyilkosság és gyászba kényszeredünk mindnyájan, akik rémülten látjuk, mi történt az emberi lélekkel — állati

indulatokkal telítődött tíz bünsös esztendő alatt... A véletlen úgy rendezte — az átkos emlékü demarche tizedik évfordulóján járta át Schön Bernát testét a gyilkos katonaszurony. Talán nem is a véletlen, talán valami nekünk hozzá nem férhető természeti törvény rendezte a nagykárolyi gyilkosságot, a melyből — ha nem is tudunk behatolni ebbe a misztikus törvényszerűségbe, — le kell vonnunk a szomorú tanul-

Paplanok, matrácok legolcsóbban Grünfeldnél

ságot: a háboru még nem mult el, — a vérrel átitatott emberi lélek legmélyén ott parázslik még a gyilkos örület.

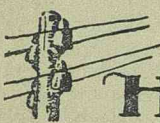
Hogy örült-e a gyilkos katonára, vagy antiszemita, az nem sokat változtat a retteneten. Örült — minden bizonyonnyal örült. A vérszagtól örült meg, amely tiz esztendő óta erjed a levegőben...

Gyűjtenek az özvegynek

Schön Bernátnak hat árva maradt. Országos gyűjtés indult az árván maradt gyermekek részére. Nem zsidó kollektivitás ez a gyűjtés — emberi szolidaritás, az emberek demonstrációja az állatemberek ellen. Satmaron is járnak gyűjtőivel és jelentős adományok folynak be a szerencsétlen család számára.

A gyilkos katonát nem hozzák Szatmárra

Talpeanu Dimitru csendőri szolgálata teljesített és mert a csendőrök büncselekményei polgári bírósághoz tartoznak, azt hittük, hogy a gyilkost a satmari ügyészre hozzák. Közben azonban úgy intézkedtek, hogy mert Talpeanu tényleges sorakatonája és csak beosztott minőségében volt csendőr — a kolozsvári hadbíróshoz szállítják.

Hírek

Felvonulnak Lengyel Rózsi áldozatai

Liscu vizsgálóbíró megfenyegeti az „áldozatokat”. — „Kell-e magának uzsoráskamat?” Jelenetek a vizsgálóbírósnál.

A satmari büntügyi szenciaciók még az obligát három napig sem tartanak — egyiket elmossa a másik. A Lengyel Rózsi szélhámoságai már csaknem lekerültek a napirendről, amelynek során most a Tankóczy-ügy dominál. Az árwapénzek sikkasztója áll most az érdeklődés központjában. Ugyan ki emlékszik már a kis fodrásznőre, aki háromszázezer lejt csalt ki nagy kamatigérek mellett profitéhes, kapzsjemberektől?

A vizsgálóbírószék ügyrendjén tegnap a Lengyel Rózsi ügye került sorra. Felvonultak a károsultak és a vizsgálóbíró előszobájában heterogén összetételű társaság verődött össze. Kalapos uriaszonyok és rongyos kofaasszonyok szorongtak a kis városzobában, ahonnan egyenként kerültek a szabadságon levő Dr. Déry Pált helyettesítő Liscu vizsgálóbíró elé. Amint a kihallgatott károsultak elbeszéléseiből megtudtuk, különös meglepetés várt rájuk

a kihallgatásnál. Vádlobból vádlottak lettek és ilyen dorgatóriumokat kellett végighallgatniok:

— Nem szégyelli magát, hogy uzsorakamatot akart meggazdagodni?

— Maga uriaszony? Maga közönséges uzsorás!

— Hallja maga szerencsétlen, inkább egy jó ruhát vett volna magának azon a pénzén!

— Kell magának uzsorakamat? Jól tette hogy ellopta a pénzt. Ugy kell magának! És így tovább. Dörgött a szemrehányás, mint a fergeteg.

Nem épenséggel bírósági tónus, de Liscu vizsgálóbíró ur jól megfogta a dolgot: nemcsak Lengyel Rózsi a bűnös, de azok is bűnösök, akik az uzsorakamat reményében a pénzüket könnyelműen reábitták.

— Bancilla Miklósné temetése. Ma délután volt Bancilla Miklósné temetése a városi köztemetőben. Város szerte osztatlan részvételt keltett a fiatal uriaszony tragikus halála és nagyon sokan jelentek meg a végtisztességen. Bancilláné 22 éves korában három évi boldog házasság után ragadta el a a kényelmetlen halál.

— Azsiában egy turán nevű népre akadtak. Budapestről jelentik: Newyorkból táviratozzák: Kinában kutató amerikai tudósok Kansu tartomány meg nem térképezett vidékén egy új népfajra bukkant, amely magát turánnak nevezi. Etnográfiailag a magyarokhoz hasonlít.

— Eltörölték Magyarországon a felvételi vizsgát. Budapestről jelentik: A vallás és közoktatásügyi miniszter egy rendeletével megszüntette a háboru utáni időben bevezetett felvételi vizsga intézményét a középiskolákban.

— Bikszádi gyógyfürdő új nius 1-től nyitva, teljes üzemben. — Ivó kura, meleg ásványvizes és szénsavas fürdők, hideg víz és belélegző gyógy mód. Állandó fürdőorvos, elsőrangú konyha. Javallva idült gyomor és bélhurut, sárgaság, kerek gyomorfekély és vesebajoknál. Ugyisintén gége, légcső és hölyghurutnál. Szobák még előjegyezhetők. Felvilágosítást díjtalanul nyújt a fürdőigazgatóság Bicsad (Bikszád) Szatmár megye.

* **Victória kávéházban** legjobb fagyalt, jeges kávé, hűsítő italok. Kerthelyiség minden este Szirmai kütinó zenekara muzsikál.

* **Tartós cipőt** Egri készit. Satu-Mare, Várdomb-u. 9.

Ha elegáns női-férfi és gyermek cipőt akar úgy forduljon bizalommal **Schwartz cipőszalonba**. Tompa-utca 3. Javitást elfogadok.

Szerkesztői üzenet.

I. P. Máramarosziget. Későn kaptuk a levelét ahoz, hogy az ügyet még egyszer alaposan megvizsgáljuk. Elképzelheti a tanár ur, hogy egy komoly újság nem vádaskodik légből kapott adatok alapján. A nagyon komoly helyről kapott információt azonban kívánságára revízió alá vesszük és ha a dolog valóban úgy áll, ahogyan Ön állítja, akkor ahogyan volt bátorságunk megvádolni, úgy lesz bátorságunk beismerni is az esetleges tévedést. Szives türelmét kérjük.

Rosenfeld Miksa nagyáruházában

Szövetek, vásznak, damastok,

butorszövetek, grádlík,
Bórvásznak, linoleumok

Hencsertakarók,

ágyterítők, asztalterítők

Szőnyegek Linoleumok

Legjobb minőségben!

Legolcsóbb árakban!

Legnagyobb választékban
kapható!

Alapítva 1877.

Ágyneműre való
legfinomabb 90
széles vászon

60 lei

Farkas vászon üzlet

Uj! Uj! Uj!

**Posztó és
szövet
áruház**

Piata Bratianu (Deák-tér) 15
Berencei Kovács-féle házba

**Óriási választék
Angol és Cseh**

gyártmányokban, mindenféle Női és Férfi

Szövetekből

nagyválaszték.

Pontos és szolid kiszolgálás a legolcsóbb árak mellett

Krámer Sándor

Értesítés

16 éve fennálló
eddig kizárólagos

uri divat üzletemet

a mai kornak
megfelelőleg

szept. 1-vel

az összes rokon-
cikkkel
bővitem meg,

mellyel üzletem
Szatmármegye
legdusabb
és
legversenykéesebb

áruháza lesz

Ezen alkalmából
augusztus havi nagy
külföldi bevásárlásom
előtt a raktáromon
levő összes nyári
áruim um.

kész
fehérműek
kalapok
harisnyák
tricoárúk
stb.

augusztus

**hó
15-ig**

beszerzési árban árusítom.

Kiváló tisztelettel

**KARDOS
divatház**

közvetlen a színházzal
szemben.

Legsszebb paplanok legolcsóbbak Grünfeldnél

Nyomatott Weisz Sándor könyvnyomdájában Satu-Mare, Piata Bratianu 9.